

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolae per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Dies Secunda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](#)

DIES SECUNDA.

Tessera,

Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam, & secundum multitudinem miserationum tua-
rum dele iniquitatem meam. psalm. 50.

MEDITATIO I.

DE PETRO RESPECTO A CHRISTO,
Sen

DE ADJUMENTIS AD VERAM POE-
NITENTIAM AGENDAM.

Copus hujus meditationis est, videre, quo potissimum
medio S. Petrus ad pœnitentiam tantam permotus sit, &
quomodo tu quoque illud adhibere debcas.

In primo ergo punto considera, quando & quomodo S.
Petrus ad tantas lacrymas & pœnitentiam permotus sit; sci-
lacet tunc, quando, teste S. Luca c. 22. conversus Dominus
respxit Petrum; hic enim aspectus Christi Petro pectus, ve-
stut acutissimus gladius transverberavit, & ut loco sanguinis
copiose lacrymæ fluxerint, effecit. Ex quo primùm, idque
summè necessarium conversionis & pœnitentiae adjumentura
colligere potes, quod est miseratio Dei ad pœnitentiam
moventis; Moysi enim dicit, Teste S. Paulo ad Rom. c. 9.
Miserebor, cuius misereor: Et misericordiam praefabo, cuius
misereor. Igitur non solentis, neque currentis, sed misere-
ntis est Dei. Dicit enim Scriptura Pharaoni: Quia in
hoc ipsum excitaviste, ut offendam in te virtutem meam, Et
ut annuntietur nomen meum in universitate. Ergo, cuius
vult, miseretur, Et quem vult indurat. An non ergo merito
pro hac misericordia supplicas Deo, clamásque cum S.
Davide ps. 50. Miserere mei, Deus, secundum magnam misé-
ricordiam tuam?

In punto secundo considera, quòd respectus iste, quo
Christus Petrum respxit, non nuda miseratio fuerit, sed et-
iam illustratio copiosa, quâ Deus bonitatem suam infini-
tam tam multis argumentis antehac Petro demonstratam

Nn 2

ipf

ipſi in mentem revocavit, & illam quaſi querelam Jeremias
āterum repetivit: *Obſtupescite cœli ſuper hoc, & parti quae
deſolamini vehementer, dicit Dominus:* Duo enim mihi
fecit Paulus, (& Discipulus) meus. *Me dereliquerunt in
tempore aquæ vivaæ, & foderunt ſibi cifternas, cifternas diligentes,
quaे continere non valent aquas.* Hac nāmque illatione
errorem ſuum & ſultitiam ſuam clarissimè agnovere
trus, atque ad eundem detestandum & corrigendum tranſi-
pere commotus est. Vide ergo, quomodo tu quoque, da
Christus ſimili modo respicere te paratus fit, hanc illuſtrati-
onem pariter admittere, & conſideratione tantæ bonorum
tam turpiter à te deſertæ cum Anna Tobiae uxore c. 10. 10.
irremediablebus lacrymis, diceréque velis: *Huius domi-
neus, omnia in te uno habens, non te debebam dimitti
me.*

In tertio puncto conſidera, quod S. Petrus non contemnit
adjumento hoc ex parte Dei praefito, etiam ipſe ex ſuorum
cooperatus fit, & aliud adjumentum non minus efficaciter
ceſſarium adhibuerit, occaſionis ſcilicet, in qua laſpiſa
fugam; nam egreſlus foras eſt, teſte Evangelista, ſequitur
mineſ, qui ei peccati & lapsus occaſio fuerant, deſcimunt
novit quippe ſuceptum eſſe dolorem, qui non ſufficienter
ducit ad relinquendas occaſiones peccati; & qui amar-
culum, perire in illo. Vide ergo & tu, qua tibi haec tenet
caſio petra ſcandalii fuerit, & memor doctriña à Chriſto
Marc. 9. datae: *Si manus tua scandalizaverit te, abſer-
bam, & projece ab te: occaſionem talem penitus reſolu-
juvat enim non quilibet res adepta, vel multiplicata eſ-
ſiūs ſed potius deſiſa ex corde radicitus.* Hinc S. Auguſtinus ad ritè agendam pœnitentiam l. 2. conf. c. 12. pri-
mo co petebat occaſionis subtractionem, deinde primum reſ-
tendi virtutem, & affectionis ſanitatem; quia non ignorabat videlicet, quod, ſicut in pestilentibus locis ſen-
tratus aër latentem corporibus mōrbum injicit, ita in-
ſtantur, etiam ſi ſtatiū incommodum non
ſentiatur.

M E D I T A T I O II.

DE PETRO VINCENTE

Seu

DE IMPEDIMENTIS POENITEN-
TIAE REMOVENDIS.

Copus hujus meditationis est cognoscere, quānā impedimenta p̄cipiū S. Petro obstiterint, aut certè obstatē posuerint ad p̄nitentiam agendam, & quām efficaciter, fortiterque ea removerit, tibique iterum in ordine ad eundem finem, pulchrum imitationis exemplum reliquerit.

In primo itaque punto primum impedimentum p̄nitentia, quod S. Petro obstiterat, considera, difficultatis scilicet horrorem; hunc enim maximē obstatē p̄nitentia, satclarē Thomas Kemp. l. 1. c. 25. insinuavit, dum dixit: *Vnam est, quod multos à profectu ē serventi emendatione retrahit, horror difficultatis seu labor certaminis.* Sed hoc impedimentum fortiter vicit D. Petrus, dum non tam ad difficultatem hanc, quām paratum Dei auxilium respexit. Meminit nāque, quod Servator Matt. 11. dixerit: *Tollite jugum meum super vos; jugum enim meum suave est, ē onus leve,* propter gratiæ scilicet actualis conferendæ copiam. Vide ergo, an non & tibi hoc impedimentum haec nos obstiterit, & codem, quo D. Petrus, modo vincere stude. Eum in finem revolve, quid Angelus custos quondam Clienti suo dixerit simile impedimentum habenti; cùm enim haec Juveni ingens gigas apparuisset, & ipse ad certamen abo vocatus, congregati horreret, Angelus ei assistens hortatus est, ut tantum animosè invaderet illum, mox enim se auxilium præstirum, quod cùm fecisset, absque difficultate Gigantem superavit. Idem ergo & à tuo custode Angelo, ipsōque Deo fieri puta, idēque generosè aggredere difficultatem, & mox auxilium experiēre; nam, ut idem pius Author l. c. dixit, *illi maximē præcateris in virtutibus proficiunt, qui ea, quæ sibi magis gravia ē contraria sunt, virilius vincere nituntur;* nam ibi homo plus proficit, ē gratiam mereatur ampliorem, ubi magis seipsum vincit, ē in spiritu mortificat.

N n 3

In

In secundo puncto secundum impedimentum considerandum est falsa persuasio, quā homines peccatores sibi pertinet, nimis triste & melancholicum esse, p̄c̄nitiam agnoscere, cum talis p̄c̄nitens illud S. Bernardi dictum (quod Martinus Faber in conc. 4. de S. Magd. refert) usurpare debet: *m̄num est m̄hi propositum, nunquam ridendi, quoniam non videt ex ore DEI illa verba: Venite benedicti neque a me desinam, donec liber sim ab illa sententia: Itē malevolentia signem aeternum.* Sed & hoc impedimentum facile rejecit Petrus, quia jugum Domini suave esse, non modò firmans credidit, sed propriā etiam experientiā didicit, unde & ipsa prima sua Epistola c. 1. Christianos ad ejusmodi tentationes vincendam propositā lātitia fecitura hortatur dicens: *quo exultabis, modicum nunc si oportet contrariari in rebus temptationibus.* quanta autem sit hāc lātitia futura, lo pōst insinuat his verbis: *Credentes autem exultabitis inenarrabili & glorificata, reportantes finem fiducia salutem animarum.* Vide ergo & tu, an non tibi quae hoc impedimentum hactenus obſtiterit, & fallamur in opinione corrige, certò tibi persuadens, maiores te solitudo resque consolationes reperturum in p̄c̄nitentia, quam ter mundanas consolationes, cùm, si gaudium est in *Mundo*, hoc utique possideat pura conscientia, teste prothore l. 2. c. 6. hujus autem cerrissimum testimonium *lacrime p̄c̄nitentis*, ut quæ, teste S. Augustino l. 11. ad fontes, sunt aqua salutaris, per quam omne peccatum defertur. Unde meritò S. Chrysostomus ho. 12. in Epist. ad Colossos ait, *nihil esse his lacrymis jucundius, & quovis risu illarum jucundiores.* Sciant, qui lugent, quantam hac res habet voluptatem. illam videlicet, de qua Servator Matt. 5. dicit: *Beati, qui lugent, quoniam consolabuntur.*

In tertio puncto considera tertium impedimentum, quod est respectus hominum, à quo, sicut S. Petrus ad peccatum inductum fuisse cognovit, ita, ne deinceps amplius à patientia impediret, sedulò cavit, unde in sua Epist. 1. c. 3. dicit: *qui eundem respectum & timorem hominum videntur sollicitè hortatur, dum ait: Et quis est, qui sebi nunc si boni amulatorum fuerit? sed & si quid patimini pro iustitiam beati. Timorem autem eorum ne immergitur.*

in confusione sibi peccatum agnoscere. Non enim agnoscere peccatum est, sed peccatum agnoscere. Considera ergo, an non & tibi respectus de non modicum ad paenitentiam obstaculum objeccerit? in non apud te quoque, in animo saltem, auditum sit vulgare illud: quid dicent homines? quare vel deinceps corrigere timorem istum, serio conferens causas, ob quas DEUM magis respicere & timere, quam homines debeat, cum horum favori si vanus, instabilis, infirmus, & parcus; divinus autem favor solidus, constans, liberalis, potentissimus, atque adeo plus appetendus, quam omnium hominum maximus favor. Dic ego & tu, si homines absterrere à paenitentia volunt, cum S. Petro: Obedire (& respicere ac placere) oportet DEO magis, quam hominibus; si enim hominibus placerem, Christi servus non essem. Oculi ergo mei deinceps semper ad Dominum sunt directi.

DIES TERTIA.

Tessera.

Domine patientiam habe in me, & omnia reddam tibi.
Matt. 18.

MEDITATIO I.

DE FERVENTE PETRO.

Copus hujus Meditationis est, cognoscere fructus paenitentiae, quos S. Petrus ex sua conversione retulit, ut & tu per illos ad similem paenitentiam exciteris.

In primo puncto considera primum fructum paenitentiae, qui in ipsum Deum redundabat, amor scilicet vehementissimus, quo D. Petrus in Deum rapiebatur ex consideratione prateriti peccati, cum enim ipse Christus Luc. c. 7. dixerit, cum, cui plus dimittitur, plus diligere, aequissimum meritum agnoscebat, ut, quoniam tam gravem culpam sibi tam benignè remiserat Christus, ardentius quoque ipsum diligeret; hinc Jo. 21. rogatus à Christo, an ipsum plus his (ceteris scilicet Apostolis) diligeret, intrepidè respondit: Tu scis, Domine, quia amo te. Cum ergo & tibi non unum duntaxat, sed tot, tamque gravia peccata, & quidem toties remissa esse agnoscas, vide nunc, quam efficacem stimulum ad similem,

Nn 4

imē